

Język polski

klasa V

Temat: Odmiana rzeczownika przez przypadki
– tematy oboczne i oboczności tematu.

Ćwiczenia

Cel lekcji: dowiem się, jakie zmiany zachodzą
w wyrazie podczas odmiany przez przypadki.

Opracowała: Joanna Kostrzewa

I.p.

M. jezioro

D. jeziora

C. jezioru

B. jezioro

N. jeziorem

Msc. jeziorze

W. jezioro!

I.mn.

M. jeziora

D. jezior

C. jeziorom

B. jeziora

N. jeziorami

Msc. jeziorach

W. jeziora!

Tematy oboczne:

Oboczności tematu:

Co to są tematy oboczne?

Wiecie już, że temat to część wyrazu, która nie zmienia się podczas odmiany przez przypadki.

Jeśli podczas odmiany przez przypadki w temacie zachodzą wymiany głosek, to te tematy nazywamy **tematami obocznymi**.

I.p.

M. jezioro

D. jeziora

C. jezioru

B. jezioro

N. jezior~~em~~

Msc. jeziorze

W. jezioro!

I.mn.

M. jeziora

D. jezior \emptyset

C. jeziorom

B. jeziora

N. jeziorami

Msc. jeziorach

W. jeziora!

Tematy oboczne:

Oboczności tematu:

I.p.

M. jezioro

D. jeziora

C. jezioru

B. jezioro

N. jezior^{em}

Msc. jeziorze

W. jezioro!

I.mn.

M. jeziora

D. jezior \emptyset

C. jeziorom

B. jeziora

N. jeziorami

Msc. jeziorach

W. jeziora!

Tematy oboczne: jezior, jeziorz

Oboczności tematu:

Co to są oboczności tematu?

Kiedy w tematach zachodzi wymiana głosek, to tę wymianę głosek nazywamy **obocznością tematu**.

I.p.

M. jezioro

D. jeziora

C. jezioru

B. jezioro

N. jezior^{em}

Msc. jeziorze

W. jezioro!

I.mn.

M. jeziora

D. jezior \emptyset

C. jeziorom

B. jeziora

N. jeziorami

Msc. jeziorach

W. jeziora!

Tematy oboczne: jezior, jeziorz

Oboczności tematu: r:rz

Pamiętacie głoskę „i”?

Głoska „i” nie zawsze pełniła funkcję samogłoski, ale zawsze zmiękczała spółgłoskę, po której się znajdowała. Zwróćcie uwagę na rzeczownik „ptak”:

M. ptak D. ptaka C. ptakowi B. ptaka
N. ptakiem Msc. ptaku W. ptaku!

W mianowniku, dopełniaczu, celowniku, bierniku, miejscowniku i wołaczu „k” jest twarde, natomiast w narzędniku „k” jest miękkie (k’), ponieważ znajduje się za nim głoska „i”.

Zwróćcie na to uwagę podczas odmiany przez przypadki 😊 !

I.p.

M. mama

D. mamy

C. mamie

B. mamę

N. mamą

Msc. mamie

W. mamó!

I.mn.

M. mamy

D. mam

C. mamom

B. mamy

N. mamami

Msc. mamach

W. mamy!

Tematy oboczne:

Oboczności tematu:

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**